

International Science Group

ISG-KONF.COM

VII
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"APPLICATION OF KNOWLEDGE FOR THE
DEVELOPMENT OF SCIENCE"

Stockholm, Sweden
February 21– 24, 2023

ISBN 979-8-88896-533-7

DOI 10.46299/ISG.2023.1.7

APPLICATION OF KNOWLEDGE FOR THE DEVELOPMENT OF SCIENCE

Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference

Stockholm, Sweden
February 21 – 24, 2023

UDC 01.1

The 7th International scientific and practical conference “Application of knowledge for the development of science” (February 21 – 24, 2023) Stockholm, Sweden. International Science Group. 2023. 428 p.

ISBN – 979-8-88896-533-7

DOI – 10.46299/ISG.2023.1.7

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

26.	Темченко О.В., Жовтун Т.С. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА	153
27.	Філіна С.В., Кеда Т.А. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	158
28.	Швидка Е.В. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	162
29.	Яковенко Р.В., Чукій О.І. СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ АТ "ЕЛЬВОРТІ" ТА ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ	166
MEDICINE		
30.	Borovyk K., Ryndina N., Kadykova O., Yermak O., Sypalo A. PECULIARITIES OF METABOLIC STATUS CHANGES IN PATIENTS WITH CORONARY HEART DISEASE AND OBESITY	176
31.	Khlamanova L., Demydchuk A., Yaremenko L., Kozak G. MEDICAL EDUCATION IN UKRAINE: FORMATION OF CREATIVE ACTIVITIES AMONG STUDENTS OF 1-2 COURSES	179
32.	Serheta I., Dudarenko O. PSYCHODIAGNOSTIC CORRELATES OF THE PSYCHOPHYSIOLOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STATE OF HIV-INFECTED MEN	183
33.	Курділь Н.В., Устінова Л.А., Оборонова Т.С., Лісовська В.С., Чермних Н.П. РЕЗУЛЬТАТИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ У СФЕРІ АКРЕДИТАЦІЇ, ВАЛІДАЦІЇ ТА АВТОМАТИЗАЦІЇ МІКРОЯДЕРНОГО ТЕСТУ	185
34.	Молдавчук Я.Я., Щетініна Д.В., Стасевич С.М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО КОРЕКЦІЇ ГІНОЇДНОЇ ЛІПОДИСТРОФІЇ	191
35.	Монастирський Ю.І., Нечипорук О.В., Хіміч Ю.Ю., Лубківська В.В. ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ	194

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА

Темченко Ольга Василівна,

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри наукових основ управління
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Жовтун Тетяна Станіславівна,

магістерка з управління навчальним закладом, вчителька математики
Харківської загальноосвітньої школи № 37 Харківської міської ради
Харківської області

Глобальні перетворення, що відбуваються в світі, не оминають й Україну. Вони стосуються всіх сфер життєдіяльності людини, ставлять нові вимоги до компетентності спеціаліста.

Однією з умов розвитку будь-якого суспільства є розвиток системи освіти, що щільно пов'язано з підвищенням рівня професійної компетентності педагога, спрямуванням освіти на реалізацію компетентнісного підходу. Про це йдеться в Законах України «Про освіту» [5], «Про повну загальну середню освіту» [4], Наказі МОНУ «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти» [2], в Концепції «Нова українська школа» та інших нормативно-правових актах.

Проблема розвитку професійної компетентності (далі – ПК) вчителя завжди знаходилась у полі зору вітчизняних і зарубіжних науковців-теоретиків і практиків. Серед них: Ю. Алферов, Р. Бернс, І. Бех, Н. Бібік, М. Бурда, В. Гладун, І. Зязюн, С. Корчинські, М. Лук'янова, Н. Лобанова, В. Мадзігон, М. Мазурок, А. Маркова, Л. Мітіна, О. Мороз, О. Пометун, Дж. Равен, В. Радул, О. Романець, О. Савченко, О. Сухомлинська, Л. Хоружа, Г. Чаус, Є. Шиянов та інші.

Про пильну увагу науковців до означеної проблеми свідчать результати, до прикладу, Всеукраїнської науково-практичної конференції «Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія й практика» [1], понад більше сотні учасників якої (теоретики й практики) наголошували на важливості розроблення технологій розвитку різних компетентностей майбутніх учителів, практикуючих педагогів, оновлення підходів до організації курсів підвищення кваліфікації вчителів.

На міжнародній арені питання професійного навчання вчителів також є об'єктом досліджень:

- Міжнародна конференція з освіти в межах 45 та 47 сесій ЮНЕСКО у 1996 та 2004 роках;
- «Вчителі і навчання у світі, що змінюється», Всесвітня доповідь з освіти (1998 рік) тощо.

У цих документах підкреслюється важливість постійного навчання вчителя, як носія освітніх суспільних змін, професійна діяльність якого пов'язана з інноваційним розвитком.

Проведений нами аналіз наукових доробків щодо розвитку ПК вчителя вказує на те, даний процес як і процес управління ним залишається актуальним повсякчас, у різні історичні періоди за різних соціальних і політичних обставин.

Актуальність проблеми сьогодні можна сформулювати таким чином: як можна забезпечити підвищення рівня ПК вчителя у ході його діяльності.

Відтак необхідно прагнути до розв'язання протиріч між:

- цілеспрямованим впливом на професійно-особистісний розвиток педагога у процесі діяльності і недостатнім використанням в управлінні сучасних наукових підходів щодо цього;

- соціальним замовленням щодо розвитку ПК й консерватизмом існуючої системи післядипломної освіти вчителів;

- необхідністю підвищення рівня ПК педагогів і нерозробленістю цілеспрямованої концепції її розвитку в ЗЗСО.

Ще в Національній доктрині розвитку освіти в Україні, прийнятій у кінці минулого століття, перед системою освіти було поставлене завдання щодо створення умов, у яких особистість могла би розвиватись і реалізовувати свої можливості.

Сьогодні в державі продовжується цілеспрямований процес модернізації й реформування освіти, запровадження її нових моделей, відхід від традиційно знанневої парадигми, перехід до освіти на основі компетентнісного підходу.

Сама наукова категорія «компетентність», незважаючи на велику кількість робіт, присвячених її дослідженню (В. Аніщенко, Я. Болюбаш, Ю. Васьков, В. Ковальчук, Н. Копилова, К. Корсак, Н. Кузьміна, А. Маркова, А. Михайличенко О. Овчарук, В. Сериков, І. Тараненко, А. Хуторський, Е. Шорт та інші), трактується неоднозначно.

Зокрема, Е. Шорт говорить про компетентність як інтегральне утворення, що органічно поєднує у різних комбінаціях уміння, навички, поведінку, дії, здібності, особисті якості, що відповідають певній діяльності та до яких застосовані/не застосовані стандарти оцінювання.

Оскільки склад освітніх компетентностей дуже різноманітний, то вченими вони згруповані в три групи: ключові або надпредметні, галузеві та предметні.

Стосовно ПК більшість вітчизняних науковців схиляються до думки, що вона є системним утворенням, ключовими компонентами якого є знання й уміння, що необхідні для якісної реалізації професійних завдань. Складові професійної компетентності вчителя згруповано нами в табл.1.

Таблиця 1

Компоненти професійної компетентності

Компоненти компетентностей	Складові компонентів
Інформаційний	Володіння ІКТ, вміння опрацьовувати різні види інформації.
Комунікативний	Уміння налагоджувати спілкування з різними учасниками освітнього процесу
Автономізаційний	Здатність до самовдосконалення, конкурентоспроможності
Соціальний	Уміння працювати з різними категоріями дітей, їхніх батьків
Продуктивний	Постановка цілей, отримання результатів, прийняття рішень, відповідальність за прийняті рішення
Моральний	Готовність, спроможність та потреба в педагогічній діяльності, морально-етичні норми
Психологічний	Здібність до використання психологічних ЗУНів під час організації взаємодії в освітній діяльності
Предметний	Знання, уміння, навички в галузі окремого навчального предмета (спеціальність)
Особистісні якості	Терпимість, доброзичливість, чуйність, урівноваженість, толерантність, витонченість, людяність, рефлексія
Рефлексивний	Володіння механізмами рефлексії

Слід відзначити, що критерії визначення категорій компетентності досить непрозорі. Очевидно, всі вони включають знання, вміння, інтереси, досвід діяльності та здібності людини (у взаємодії із суспільними одиницями безпосередньо або через посередництво засобів комунікації) здійснювати власні завдання, реалізовувати самоуправління тощо.

Сьогодні в Україні компетентнісний підхід в освіті набув практичної реалізації: визначено перелік освітніх компетентностей (інтегральні, загальні, фахові, предметні тощо), професійно-педагогічних та інших.

Так, зокрема, Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» [3] визначено такі компетентності:

- загальні (громадянська, соціальна, культурна, лідерська, підприємницька);
- професійні (мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психологічна, емоційно-етична, педагогічне партнерство, інклюзивна, здоров'язбережувальна, проєктувальна, прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, інноваційна, рефлексивна, здатність до навчання впродовж життя).

Згідно цього діяльність адміністрації ЗЗСО має бути спрямованою на оновлення і модернізацію науково-методичної роботи в школі, перегляд засобів

досягнення мети розвитку ПК кожного окремого педагога й педагогічного колективу.

Результатом дослідження науковців про вплив різних факторів на мотивацію вчителів до розвитку ПК на базі їхніх освітніх потреб стало виокремлення трьох по різному мотивованих груп педагогів: мотивовані, середньомотивовані й педагоги з низьким рівнем мотивації.

Вчителі першої групи характеризуються наявністю стійких мотивів освітньої діяльності, відмінною ознакою другої групи є потреба у зовнішній мотивації, для третіх важливо, щоб поряд з певними мотивами були відпрацьованими стимули освітніх потреб.

Відповідно до цього адміністрацією ЗЗСО має бути розробленою система стимулів розвитку ПК педагогів. Такими, зокрема, можуть бути: робота на довірі, залучення вчителів до управління, перспективи професійного зростання, вимоги нормативних документів, матеріальні стимули (доплати, надбавки, премії) тощо.

Основою для при визначенні стратегічних напрямків діяльності закладу освіти щодо управління професійним розвитком педагогів має бути діагностика різних аспектів: професійні потреби й уподобання, мотиви діяльності, прагнення самовдосконалення, наявний рівень ПК тощо. Практика показує, що недолік уваги до питань діагностики стану ПК педагогічного колективу часто негативно відображається на розвитку закладу освіти, бо лише колектив з високим рівнем професійної компетентності здатен реалізувати амбітні плани стратегічного розвитку закладу освіти.

Можливий варіант організації спільної діяльності адміністрації й педагогів щодо розвитку ПК показано в табл. 2.

Таблиця 2
Форми спільної діяльності з розвитку ПК

Підстава спільної діяльності	Види спільної діяльності
1	2
Мета	Дослідження, розробляння, аналітичне прогнозування, практична робота
Теоретична чи практична діяльність	Заходи теоретичного характеру, практичні роботи, змішана діяльність
Ініціатива	Формальна робота, неформальна робота
Фінансування	Самофінансування, фінансування ззовні, змішане фінансування
Характер управління	Самокерована, керована ззовні, змішане управління
Час	Постійна діяльність, тимчасова, час від часу, одноразова
Кількість учасників	Масова, колективна, групова
Регіон	Шкільна, міжшкільна, районна, обласна, державна, міжнародна

Сьогодні форми розвитку ПК педагога досить різноманітні. Проте умовно їх можна об'єднати у дві великі групи, перші з яких мають на меті розвиток спеціальних компетентностей, а другі – загального розвитку. Завдання керівника полягає у забезпеченні в межах ЗЗСО умов для розвитку як першої, так і другої з них, бо спеціальні ПК вчителя є основою для ініціативності, творчості, широти мислення педагога, тобто розвитку поліфункціональної компетентності.

І тут слід розуміти, що для мотивованих на різному рівні вчителів і форми розвитку ПК мають бути різними.

Педагоги з високим рівнем мотивації віддають перевагу самоосвітній діяльності, вони можуть працювати на довірі, із задоволенням відгукуються на виконання творчих завдань, готові до експериментування й ризику.

Щодо низько мотивованих учителів, то процес розвитку їхньої ПК має супроводжуватись постійним контролем з боку адміністрації, постійним стимулюванням, навчанням, закріпленням наставників тощо.

Відтак, розвиток професійної компетентності вчителя, здійснюється під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників»: особистісне самовдосконалення педагога та діяльність адміністрації школи щодо розвитку професійної компетентності, яка базується на використанні в управлінні сучасних наукових підходів.

Список літератури

1. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика*: збірник наук. ст. / за заг. ред. Л. В. Сєрих. Суми : НІКО, 2021. 422 с. URL: <http://surl.li/qecf>

2. Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти. Наказ МОНУ № 1480 від 30. 11.2020 року. URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/77685/.

3. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 1736-20 від 23. 12. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

4. Про освіту. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

5. Про повну загальну середню освіту. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.